

- De spoorweg is vooral voor massavervoer bestemd. Verbruikers en gebruikers zijn weinig talrijk, wat de prospectie-behoefte in grote mate beperkt.

2°) Voor het reizigersverkeer.

Net als voor de goederen heeft de werkgroep van de U.I.C. reeds voorstellen gedaan om het marktonderzoek op het gebied van reizigersverkeer te organiseren. Ook hier zal vooraf een verdeling in sectoren moeten gebeuren. De criteria zullen bijvoorbeeld zijn : de reden van de reis (zaken, verlof,...), het tijdstip van het etmaal waarop de reis plaatsgrijpt (overdag, 's nachts, slappe of spitsuren), de bereiden reismwegen enz. De handelsdirectie heeft echter reeds een basiscel, nl. bureau 60-12 ter, gevormd voordat de daartoe ingestelde commissie haar gevolgtrekkingen heeft meegedeeld. Op dat niveau komen nu reeds twee grote onderafdelingen tot uiting :

- de dienst voor marktstudie;
- de dienst voor toezicht op de markt met de "product managers".

De dienst voor marktonderzoek dient als logistische steun voor de andere. Veelzijdige technici die de moderne methoden inzake marktonderzoek (motiveringsstudie, "field and desk research", ...) kunnen aanwenden, werken nauw samen met de "product managers" van de dienst voor toezicht op de markt. Ze nemen eveneens deel aan internationaal studiewerk. Op bureau 60-12 ter zijn marktonderzoek en verkoop twee onderscheiden activiteiten en de produktchefs staan bestendig in contact met de andere reizigersdiensten waarvan ze de adviseurs zijn.

3°) Een gemeenschappelijk experiment.

In internationaal verkeer hebben de directeurs van de handelsdiensten van de N.M.B.S. en de S.N.C.F. beslist samen een experiment te wagen. Een gemeenschappelijk bureau voor marktonderzoek, dat met 61-3 en 60-12 ter alsmede met de Franse diensten voor marktonderzoek samenwerkt, is sedert korte tijd te Brussel werkzaam.

74 (E.S.) Verbeterde technische controle op de waakzaamheid van de bestuurders.

Het is bekend dat de krokodil een metalen toestel is met langwerpige vorm (vandaar zijn naam) dat in de aslijn van het spoor nabij het waarschuwingsssein ligt. De elektrische toestand van de krokodil hangt af van de door het sein vertoonde aanwijzingen. Wanneer een tractievoertuig

voorbijrijdt komt de krokodil in verbinding met een registreertoestel in de stuurpost : het kontakt ontstaat door middel van een metalen "borstel" die onderaan de kast van het krachtvoertuig is aangebracht.

Aanvankelijk was het registreerapparaat enkel dan gevoelig voor de positieve polariteit der krokodillen.

Daarom stonden deze onder positieve spanning als het waarschuwingssein erop wees dat bij het volgende sein moest gestopt of vertraagd worden. Als een krachtvoertuig in die omstandigheden een waarschuwingssein voorbijreed, moest de bestuurder de waakzaamheid aangestipt hebben vooraleer het sein te bereiken en vervolgens een fluittoon doen ophouden die bij het rijden over de krokodil ingeschakeld werd. Het niet aanstippen van de waakzaamheid kon naderhand op de registreerband van het toestel worden ontdekt.

Als het waarschuwingssein geen enkele beperking bij het volgend sein oplegde, was de krokodil buiten spanning. Wanneer een krachtvoertuig in die omstandigheden een waarschuwingssein voorbijreed, gebeurde er niets daar het registreertoestel inert bleef.

Dit was natuurlijk ook het geval wanneer de krokodil buiten spanning werd gesteld door een accidentele oorzaak (gebroken elektrische kabel, storing in de elektrische voeding, enz.). Hierdoor konden gevaarlijke toestanden ontstaan, bijvoorbeeld in geval van mist.

Sedert einde 1968 werd de beslissing genomen het samenstel krokodil-registreertoestel een nauwkeurige aanwijzing te laten verstrekken, zelfs wanneer het waarschuwingssein geen beperking oplegt bij het volgende sein.

Daartoe moet een dubbele wijziging aan de toestellen worden aangebracht :

1. De krokodil wordt onder negatieve spanning gezet als het waarschuwingssein de doorrit zonder beperking aangeeft;
2. Het registreertoestel wordt gevoelig gemaakt voor de aangelegde negatieve spanning. Als een krachtvoertuig over een negatieve krokodil rijdt, wordt op de registreerband een bijzonder teken afgedrukt en weerklinkt er een gongslag.

In die omstandigheden, en ongeacht de stand van het overeenstemmend sein, betekent het uitblijven van een aanduiding bij het rijden over een krokodil, dat de installatie gestoord is. Het uitblijven van een geluidsaanduiding zal dus niet meer ten onrechte kunnen worden opgevat als een toelating om zonder beperking te mogen doorrijden tot aan het volgende sein.

De wijziging van de krokodillen en registreertoestellen is aan de gang. Op dit ogenblik hebben reeds 70 % van de in dienst zijnde toestellen de nodige aanpassing ondergaan.

75 (B) Tienjarenprogramma voor afschaffing van overwegen.

In samenwerking met de bevoegde diensten van het Ministerie van Verkeerswezen wordt momenteel door de N.M.B.S. een tienjarenprogramma voor de afschaffing van overwegen opgesteld.

Dit programma loopt vanaf 1971 tot en met 1980 en omvat een globale Staatstussenkomst van circa 4,5 miljard berekend volgens een nieuwe financieringsformule en verdeeld in jaarlijkse dotaties die 500 miljoen kunnen bereiken en aan de stijging der kostprijzen mogen aangepast worden.

Indien de nodige kredieten regelmatig toegekend worden, zal de uitvoering van dit tienjarenprogramma de afschaffing van 300 à 400 overwegen mogelijk maken.

De vereiste maatregelen worden getroffen voor de aanpassing van onze studie- en uitvoeringsdiensten ten einde het gestelde doel te bereiken.

Er dient opgemerkt dat de afschaffing van de overwegen op de lijnen 59 en 125, het voorwerp uitmaakt van een afzonderlijk programma waarvan de uitvoering in het kader van de aan de gang zijnde modernisering van deze lijnen verder doorloopt.

Gelet op het bestaan van ongeveer 2500 overwegen op de normaal geëxploiteerde lijnen van het net, zullen zekere criteria in aanmerking dienen genomen voor de opname van de af te schaffen overwegen in het tienjarenprogramma.

Er zal echter aangevangen worden met de overwegen waarvoor de nodige onteigeningen reeds uitgevoerd werden of waarvoor de onteigeningsprocedure aan de gang is.

De nominatieve lijst voor het jaar 1971 werd reeds opgesteld in akkoord met het Bestuur van het Vervoer van het Ministerie van Verkeerswezen; de voorbereiding van de volgende jaarprogramma's is aan de gang.